

VINNUSÍÐUANAR

Leif Mohr letur upp el heilsølu í Eysturoy

Vinnulívið í Eysturoy hevur leingi keypt nógv el-tilfar frá heilsøluni hjá Leif Mohr og nú verður nýggj deild latin upp á Kambsdali

Búi Tyril
tyril@PRnewsMedia.com

Partafelagið Leif Mohr, tað vil siga heilsølan við el tilfari, er í ferð við at lata upp nýggja Eysturoyar deild, upplýsir leiðslan á fyrítøkuni. Felagið skrivaði leigusáttmála við JT Electric á Kambsdali tann 3.

juni og flytir sum skilst inn um hálvan juni. »Jú, t’er rætt at vit flyta inn í hølir hjá JT Electric.« váttaði Hjalmar Jacobsen, figgjarstjóri hjá Leif Mohr. »Vit hava fleiri ferðir tosað um at opna eina deild har fyri at gera tað lættari fyri eysturoyingar at skjótt fáa fatur á brúks tilfari og

øðrum til el arbeiði.« Spurdur um stigið at opna deild í Eysturoy hevur nakað við Norðoyatunnilin at gera, vildi Hjalmar Jacobsen ikki svara beinleiðis játtandi. »Norðoyatunnilin ger sjálvandi ikki umráðið minni áhugavert, men hann er ikki sum so orsök til av-

gerðina. Hinvegin eru í Eysturoy fleiri stórir el innleggjarar umframt eitt stórt vinnulív við einum rættiliga stórum tørv í el tilfari.« Hjalmar Jacobsen legði dent á at leigusáttmálin ikki skal skiljast sum meira enn ein leigusáttmáli. »Hetta snýr seg als ikki

um nakra alliansu millum okkum og JT Electric... Hetta er eitt vanligt leigumál millum tveir sínámillum neutralar partar. Vit halda fram at tæna øllum el-innleggjarum og vinnulívinum yvirhøvur...«

Arbeiði á fiskavirkjum minkar í stórum

Arbeidsgevarafelagið er minni bjartskygd enn búskaparfrøðingar Landsstýrisins, og órógvast av støðuni í fiskivinnuni á landi og alivinnuni nú virksemið á virkjunum av álvara er minkað

FLAKAVINNA

Føroya Arbeidsgevarafelag
industry@industry.fo

Útlitini í útflutningsvinnuni samsvara ikki við metingarnar hjá landsstýrinum, meinar Vinnuhúsið. Figgj-

armálaráðið metti um mánadarskið at afturgongdin í búskapinum var við at steðga, men samstundis staðfesta tøl frá fiskavirkjunum at útgjaldið frá Fiskavirkisskipanini er dupult so stórt fyrstu 4 mánaðarnar í ár í mun til í fjør.

Í sambandi við figgjarlógarviðgerðina segði Bárður Nielsen, landsstýrismaður í figgjarmálum, at tær nýggjastu metingarnar hjá búskaparfrøðingunum í Figgjarmálaráðnum siga at nú er afturgongdin í búskapinum við at steðga. »Metingarnar vísa at nú

sær heldur frægari út aftur. Metingarnar vísa at næsta ár fara inntøkurnar hjá landskassanum ennát at kvinka eitt lítið sindur upp eftir aftur.« segði landsstýrismaðurin sambært Sosialin 23. april.

Hinvegin staðfesti Arbeidsgevarafelagið á aðalfundi sínum 3. mai at umframt stóru afturgongdina í alivinnuni, eru fiskavirkjunir eisini komin í trupuleikar. Tað er sera trupult at fáa framleiðsluna at kasta nakað av sær, og tí velja virkir at koyra við lægri blussi, ella at leggja stilt ávísar tíðir.

At sjón gongur fyri søgn sæst við at hyggja at útgjöldunum frá Fiskavirkisskipanini. Henda skipan rindar starvsfólki á fiskavirkjum lønarendurgjald, um einki arbeiði er á virkinum undir einum tíðarskeiði. Ein meting út frá tølum frá fleiri av fiskavirkjunum visir at útgjaldið úr Fiskavirkisskipanini er dupult so stórt teir fyra fyrstu mánaðarnar í ár sum í fjør. Upplýsingar frá ALS vísa at talið av móttakarum av stuðli úr Fiskavirkisskipanini í mars í ár var gott 600, móti umleið 200 seinastu 3 árin.

Í alivinnuni verða starvsfólk uppsøgd so hvørt so fiskurin verður tikin, og stórt sæð einki av smolti verður sett út. Í alivinnuni eru trupuleikarnir lágir prísir og sjúkutrúpleikar. Hjá fiskavirkjunum eru trupuleikarnir at vaksandi útreiðslur gera tað tvørligt at fáa framleiðsluna lønsama. Hetta kann sigast at vera partvist sjálgjört um vit hyggja at lønarhækkingunum her heima, sum hava verið nógv størri enn hjá kappingarneytum okkara. Men eisini víðurskifti sum vit ikki kunnu stýra eru eiga sín lut. Kapp-

ingin frá láglønarlondum er munandi hardnað, og valuta víðurskiptir hava eisini verið imóti okkum.

Tað er ikki bara útflutningsvinnan sum merkir aftirgongd. Ringvirkningarnir av støðuni í alivinnuni og á fiskavirkjunum merkjast av álvara innan tær vinnugreinar sum veita tænastrur til høvuðsvinnurnar, sigur Arbeidsgevarafelagið, sum samstundis sigur seg hava ilt við at skilja hvat tær björtskygdu metingarnar hjá búskaparfrøðingunum í Landsstýrinum eru grundaðar á.

VINNUSÍÐUANAR

Flakamaskina til reinskering vekir ans



Arne Carlsen, tekniskur leiðari og partnari í FJM, sigur at áhugin fyri "IQ 4000" er stórur.

Foto: Maria Olsen / PRnewsMedia.com

Føroysk-íslenska »IQ 4000« er ein skipan til automatiseraða reinskering av flaki sum hevur vakt altjóða ans: skal kunna arbeiða fyri 8-10 fólk, optimera gagnnýtslu av fiski og spara pening og tíð í fiskaframleiðslu

ÍÐNAÐUR

Búi Tyril
tyril@PRnewsMedia.com

Rustfritt stál framleiðslu virkið FJM í Runavík er í samstarvi við ta íslensku fyrítøkuna Skaginn á veg við einari nýggjari flakamaskinu sum hevur vakt altjóða ans. "IQ 4000" byggir á kombineraða føroyska og íslenska vitan innan fiskivinnu, maskintøkni og teldufroði; hugtakið automatiserar reinskeringina av fiskaflaki og sparir arbeidsorku í framleiðsluni, umframt at leingja feskleikan í flaki og tryggja at reinskeringin gagnnýtir fiskin sum mest. Ein prototypa av IQ 4000 verður í løtuni testað og sambært FJM er ætlanin í næsta ár at leggja út á

marknaðin fyri flakavirkir í vón um góða undirtøku.

Longu nú er stórur áhugi fyri IQ 4000, skilst. Ein breiður áhugi kom eitt nú til sjóndar á European Seafood Exposition í Brüssel herfyri; tað sigst at ein kendur stjóri helt tá fyri at »hatta var einasta veruliga nýggjheit á messuni« og eisini vakti básurin hjá Skaginn og FJM ans millum tungar týskarar í maskiníðnaðinum.

»Tað tykist greitt at produktið hevur áhuga millum mong.« segði Arne Carlsen, partiegari í FJM og tekniskur leiðari. »Nú skulu vit bara siggja til at testa maskinuna tað sum eftir er av árinum, og samstundis gera klárt til at koma út á marknaðin við henni.«

Sambært FJM skal IQ 4000 roynast á einum íslenskum flakavirki frá 1. januar. Hugtakið byggir á at fiskaflak sum fyrst verða kold niður móti frostmarkinum, verða ferd við transportbandi til høvuðseindina ið avmyndar flakið og skapar arbeidsdata iðrokað identifikatión av teimum ymiskum økjum fyri kila-bein, loins við meira, fyri síðani at skera flakið eftir hesum og annars teimum

data sum brúkarin frammanundan hevur tastað inn í maskinuna.

»Reinskeringin verður útförd við datastýrdari vatnstrálu og hendan tøkni er einans møgug í og við at fiskurin fær ein heilt serligan konsistens orsakað av niðurkølingini,« greiddi Arne Carlsen frá.

»Tað snílda er at skipanin er so sera flexibul... Umframt til at reinskera við kann hon eisini væl brúkast til at analysera flak fyri stóddir og proportionir so væl sum onnur sjónlig viðurskipti, til dømis sandmaðk. Og so bestendur heilin í skipanini av programmivoru ið er lott at broyta, uppræðara og dagføra, so valmøguleikarnir fyri fjøltáttadari nýtslu og víðari menning eru stórir.«

Meðan Skaginn hevur ment koliprocess og skeri-eind, hevur FJM við egnum fólki klárað programmering so væl sum samling og plátuarbeiði. Tøknifrøðin í IQ 4000 minnir um tøkni-frøðina aftan fyri 'fiskakennaran', eitt projekt hjá FJM, parað við royndirnar hjá íslendingum við einari serligari koliprocess sum gevur fiski longdan feskleika og hækkað soluvirði.

Satsa uppá menning

Tað tøkni-frøðiliga tilfeing-ið hjá FJM er vaksið nógv í seinastuni. Felagið hevur upprættað eina menning-ardeild ið skal samansjóva kunningartøkni-frøði og ta vitan fyrítøkan eigur um mekanik innan fiskafram-leiðslu. Harafurtur er teldu-fyrítøkan Tera, ið nú heldur til í somu húsum sum FJM, blivin ein alt meira inn-bygdur partur av virkseminum.

»Vit rokna við at kunningar og samskipts tøkni-frøðin í komandi tíðum fer at vaksa nógv sum partur av virkseminum hjá okkum,« helt Arne Carlsen fram.

Samstarvið við íslendingar kom í lag aftan á at partarnir høvdu lært hvønn annan at kenna í sambandi við arbeiði at installera nýggjar maskinur á Kollafjörð Pelagic. Meðan ein annar veitari frammanundan hevði trupulleikar og mátti geva skarvin yvir, eydnaðust installatiónirnar eftir øllum at døma væl, so-leiðis at Kollafjörð Pelagic endiliga kundi koma í gongd.

»Vit leveraðu ávísar partar meðan Skaginn leveraði aðrar og arbeiðið gekk

væl,« segði Arne Carlsen. »Tað slappst illa undan at vit tosaðu saman og vit søu skjótt at móguleikarnir fyri samstarvi framvuir vóru góðir.«

Alt bendir á at IQ 4000 kann gerast ein sólskins søga í hesum spartíðum. Flakavirkir eru undir stórum trýsti at rationalisera og lækka kostnaðarstigið fyri at fáa avlop og ein automatiseraður reinskerari sum hvørki krevur yvirtíð ella brýggjar seg um kulda

um sum skal arbeiða fyri 8-10 fólk kann neyvan vera annað enn áhugaverdur í samanhuginum. Legg so afturat tað okta soluvirðið í fiskinum sum fæst burtur úr tí serligu kølitøkni sum verður brúkt, og sannlikindini fyri suksess gerast enn størri. Men, sum Arne Carlsen eisini vísti á: »Tann langi vegurin niðaná kann vera knorklutur...«

Upprunaliga stovnað í 1986, starvast í dag umleið 40 fólk hjá FJM. Felagið hevur specialiserað seg innan rustfritt stál og tænar fiskivinnuni á landi og sjógvum sum framleiðari av øllum frá flekilingum til heilar fabrikkir.

Rói Vang nýggjur stjóri á JT Electric

Tann 1. juni gjørdist Rói Vang nýggjur stjóri hjá el-innlegg-ingarvirkinum JT Electric á Kambsdali. Rói Vang hevur drúgv-ar royndir bæði hjá JT Electric og í egnum virki; hann hevur fing-ist við PLC stýringar, tænastru og innstalla-tiónir fyri virkir á sjógvum og landi.

BT / PRnewsMedia.com

Færri arbeiðstímar hótta danska vælferð

Tað gerst alsamt meira ein samfelagsligur trupulleiki at danir arbeiða minni og minni, siga OECD og Dansk Arbejdsgiverforening. Síðani 1960 eru tímarir sum ein miðal arbeiðari er til arbeiðis hvørt ár, fálnir úr 2.100 tímum til 1500 tímar. Hetta er ein avleiðing av styttri arbeiðsviku og meira frítíð. Hendan munandi lækking upp á 30 prosent sæst aftur í einari nýggjari analysu hjá Velfærðskommissi-onen, sum varð almannakunngjørd um mánadarskiðið mai-juni. Avleiðingin av teimum færri arbeiðstímum er at teir almennu kassarir eru hungra eftir pengum í og við at hvør skatt-gjaldarin rindar færri skattakrónir til teir almennu kassarar, skrivur Dansk Bygge-ri.

industry.fo

RUNAVÍKAR HAVN

■ www.runavik.fo



Sosialin 23.08

■ Runavíkar Havn veitir tænastru innan fiskivinnu, umframt oljuvinnu, farmaflutning og ferðavinnu